

Elofizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petitsor egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.

Nyilttér petitsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmendetlen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Néhány szó a tüzkár biztosítás érdekében

Zalamegye gazdasági egyesülete illetve annak ügybuzgó elnöke Háczy Kálmán ur által a Keszthelyen 1883. július 8-án tartott ülésbe beterjesztett és ott felolvasott és a Zalamegye 32-ik számában közölt indítványt átolvasva, kell hogy ezen mozgalom üdvösségéről elismeréssel nyilatkozzunk.

Az indítvány szerint Zalamegye területére egy általános tüzkár biztosítás javaslatatik, még pedig akként, hogy e megye területén létező összes épületek és azok eléghető részei ezen a megyében létesítendő biztosítási intézménnyel biztosítvány, lehetővé tévessék, a más hason magán intézetek által biztosítási járulékat szedett % összegnek leszállítása által a fizető közönség helyzetét enyhíteni.

Nem hiszem, hogy legyen oly elfogult egyén e megye területén, aki az intézet felállításának ne örülne, és azt készséggel ne pártolná, de bármennyire üdvösnek és szükségesnek látjuk az eszme valóságát, mind amellet annak keresztül vitelére aggódva pillantunk, mert a költséző pénz intézetek, mint e tüzbiztosítási intézetek fő megbízottjai, ezen minőségben már hosszú évek során át működnek s mint ilyenek az intézetükből ingatlanra kölcsönt kapott felek épületeit a tüzkár ellen biztosítják, tehát az itt kötelezett obligót egy oldalulag fel oldani nem lehet, így tehát e téren is a javaslat készítésével megbízott férfiak ügyködése kiterjesztendő lesz, hogy ezekkel az általános biztosítás esetére mi alapon legyen a kiegyenlítés. — De vannak más intézetek is, hol a gazda közönség épületeit több évre egyszerre biztosította, van ki a biztosítási összeget egyszerre előre lefizette, van aki az évi rátaokról váltót állítván ki, mint ilyen az intézettel kötelezettségben áll, kell tehát hogy az ily állapotok felderítettén, ezek is megoldást nyerjenek. — Ez pedig akkor puhatolható ki, ha az általános felvétel fogantatva lesz, mert hogy az általános biztosítás kötelezettséggel még a tetemesen leszállított biztosítási %-al

nevezetes tőke alap létesíthető, az figyelemmel a közölt indítványban kimutatott és Zalamegye területén az árvagygon biztosításából folyó jövődelenne feltétlenül igazolt, ha tehát majd az évek során tőkésített nyeresemény összeg gyümölcsözés végett a gazda közönségnek kölcsön adatik, az itt leszállított kamatláb fogja ismét hatékonyan a gazdaság gyarapítását elősegíteni.

A felvétel községenként és pusztánként lesz eszközlendő, mely felvételi táblás munkálban kitüntetendő lesz a jelenben is biztosítás alatt álló épületek száma, az intézet elnevezéssel a biztosított tőke és ezután fizetni kötelezett évi járuléka, egy külön rovatban a még biztosítandó épületek beesértékük szerint, — az ekként összeállított táblás kimutatás fogja azon statistikai adatot kitüntetni, mely alapul szolgálhat az évi fizetendő jutalék megállapításához.

Most az a kérdés, ki fogja ezen vállalat kezelését fogantatni? A megye mint törvényhatóság ezt nem teheti, mert felügyelő és kezelő egy személyben nem lehet; az állam azt nem teheti, mert országos intézmény nem lévén, mint ilyen a kezelésbe közegei által be nem folyhat, de az intézmény mint nyeresémnyre alapított, az 1875. évi XXXVII. törvény szabvány alá esik, ezen oknál fogva is a megye törvényhatósága válaikozói állást nem foglalhat el. Más azt, mint a gazdasági egyesület nem teheti — és mivel a gazdasági egyesület ezen nemes és üdvös eszmének megpendítője, mint erkölcsi mint anyagi garantiával rendelkező testület vállalhatná át az intézmény kezelését, még pedig úgy, ha a törvényhatóság, mint a megye területén a vagyonbiztonság első őre, ezen a tüzesetekből károsodások ügyét is a vagyonbiztonsági rovatába felvéve a kárpótlás érdekében kimondaná, hogy a tüzkár biztosítás kötelezőleg a megye összes épület birtokosaira kimondatik, épületeik hivatalból leltározatnak és értékük szerint a biztosítás alá vonatnak, az ezen leltár alapján kitüntetendő tőke összegétől a törvényhatósággal egyetértve megállapítandó % összeg az illető ház épület tulajdonos adó kiskönyvében e címen „Tüzbiztosítás“ bevezetettén, az év négy szakába beszedezik s az adónak beszállit-

tásakor e rovat alatt beveendő pénz összeg szintén a gazdasági egyesület pénztárába szállítandó lesz.

Igen természetes, mikép községenként külön külön a birtokok száma szerint, míg a gazdasági egyesületnél csak is községenként nyitandó főkönyvbe lenne a követelés összege és annak részleges törlesztése bevezetve és elkönyvelve. — Igaz ugyan, mikép ez nem zárja ki azon lehetőséget, hogy a gazdasági egyesületnél is vezethető a részletes és községenkénti elkönyvelés, csak hogy akkor az évenkénti előírás szintén ott ugy mind a községnél keresztül viendő — mert a történet változások nyilvántartása a községnél vezetettén, a nyilvántartási napló a községek által évnegyedenként bemutatandó lesz s így a netáni fogyaték és esetleges szaporulat szintén keresztül vihető — de hogy a történet törlesztés is számba vétethessék, a beszédesi naplók egy példányban az intézetnek is beküldendők, és ott a lerovási lapra bejegyzendők. — Az ily kölcsönös ellenörködés által csakis fokoztatik a bizalom, és ez által az eredmény sikere biztosítatik.

Midőn tehát e megindult mozgalmat örömmel üdvözöljük és a dolog élén álló férfiaknak kitartást kívánunk, egyuttal kérjük őket, hogy a közcel elérésében kövessenek el mindent, mikép az ige testté válván gazda közönségünk jóléte egy hatalmas lépéssel előmozdítottassék.

Kovács János.

A szép élés taktikája.

A mult nyár egyik gyönyörű délutánján a híres greshubeli savanyúvíz-forrás megsejtelése alkalmával ismeretséget köttem egy német tudóssal, ki magát tanárnak nevezé. Tudomására adván, hogy én is efféle pályán működöm, — beszélgetésbe eredtünk és a forrástól egész Karlsbad híres fürdőhelyig kölcsönös eszmecserére mellett töltöttük az időt. Mindjárt az irodalommal kezdettük, még pedig a magyar irodalommal. Én telmagasztaltam a lehetőségig irodalmunk fejlettségét, felemlíték minden jelesbb magyar irodalmi terméket és midőn ő azt kérdé tőlem, hogy tudományos irodalmunkkal hanyadán állunk? itt egy kissé mehökkentem és némi szégyenkezési pir borítá el hirtelen arcomat. Legyőzni akarván zavartságomat, legnagyobb meglepődésemet fejeztem ki a magyar tudományos irodalom felett. A

ki ártatlanul szenved. A látszat ellene szól, mindenki bűnösnek tartja, halálra ítéli. A fájdalom megtörte a szenvedőt, fásultan tekint az alkotmányra, mely kevés percek mulva éltét veszi el. Csüggedten néz körül a tömeg kíváncsi sokaságán, elhaló reménye még parányi szikraként él keblében; — egy nemtő válik ki aztán a tömegből, harsány szava túl zengi a zsiabongó zajt: ez ember ártatlan, bizonyítékai kezében vannak! A helyzet változik, az áldozat arcán örömkönnny pereg végig, hálásan emeli éghez szeméit, mely megmentette életét.

Igy voltam én, kétségbeesés szállt meg az anya szavára, elveszettnek hittem boldogságomat, mely életem föltételévé vált, egy parányi szikrája élt csak bennem a reménységnek, hogy Laura lesz a nemtő, ki megvált szörnyű helyzetemből. S a nemtő fölemelte szavát:

— Bár a látszat a mellett szól, jó anyám, hogy életem Tölgyesynek köszönhetem, én mégsem hiszem azt. Más alak volt, mely engem az ég romok közt fölkeresett. Mint Cherub jelent meg a lángok közt, feltörte ajtómat, melyben halkán imádkoztam s karjaiba kapott; én eszméletemet vesztettem s többre nem emlékszem. Szívem azonban azt sugja, hogy az ismeretlen, kit kocsinhoz hívtunk, volt megmentőm. Láttad szemérmes arcát, láttad a küzdelmet szívében, mily nehezére esett eltitkolnia szép tettét. De nem akart azzal kérkedni s nem kívánt fölismeretni. Arcán csak alig hegedtek be az égés okozta sebek, a fájdalom még szeméből tükrözött elő. Oh, mint szerettem volna halámat szavakkal közleni vele. De ő érzéketlen maradt. Eltagadta tettét!

— De mi oka lett volna tettét eltagadni, leányom. Más az ő helyzetében büszkének érezte volna magát Csermelyiek által megjutalmaztatni. Ismerettségünk nagy hasznára válandott volna; családunk befolyása szeren-

„Zalamegye“ tárcája.

Egy öngyilkos életéből.

— Elbeszélés. —

Irta: Pécsi Elemér.

(Folytatás.)

Végig mentem a falun, utam akaratlanul a kastély felé vitt, hol majdnem életemet vesztettem s hol nyugalmam megzavartatott.

A kastély teljesen helyre volt már állítva, az égés nyomai eltűntek; a megperzselt fákat ujjakkal cserélték ki, mi sem emlékeztetett már a szerencsétlenségre.

Elkerültem a kastélyt, az azt környező csinos park mentében gondolatokba merültem jártam föl s alá. Eszembe jutott a gyászos nap; hallani véltem a sístergő lángokat, a kétségbeesett jajkiáltásokat, majd feltűnt előttem a féledhetlen leányka halvány ábrázata. Oda szoritottam homlokomat a kerítés hideg vasához, s elgondolkoztam szomorú sorsomon, mely a megmentett leányka emlékét oly mélyen véste szívembe. S nekem nem volt szabad e nót szeretni, mert családja hatalmas, maga gazdag s én — szegény és szerencsétlen.

Hangok ütöttek meg füleimet. Felrezzentem merengésemből s kíváncsian a hang felé tekintettem. Két nő, ugyanazok, kik kocsijukhoz hívtattak, közeledett. Félre vonultam, nehogy zavarjam őket. Elénk beszélgetésben voltak. A korosabb nő arca boldogságtól sugárzó. Az ifjabb, halavány arcú, méla tekintetű hölgy; sőt ruhája igazán emelte termete szépségét. Sárga szalmakalapja beárnyazta bájos arcát, míg szabályos ajkainak koronkinti mozdulata nagy lelki küzdelmet árult el. E nő szenved. Arca, járása, egész viselete ezt hitették el

velem. Élesen szemügyre vettem, szívem hevesen dobogott, ily közel s mégis oly mérhetlen messze lenni tőle! Boldog lettem volna, ha lábai elé borulhatok s végtelen szerelmemet tudtára adva, meghallhatok! Szerettem e nőt, bár még nem ismertem. A szerelem nem ismer időt s hosszú megfontolást, nem keres tökélyt s nem ismer hibákat; pillanat alatt működik s végtelen tartama. A ki nem ismeri ez érzést, mely az embert méltóságának legfenségesebb poleára emeli, a mely a többi, élettől bíró lénytől oly élesen megkülönbözteti, a mely nem rabja az állati ösztönek, hanem az isteni szikrának folyamánya, — az nem képes fölfogni, mily magasztos lény az ember!

Eszrevétlenül nem hagyhattam el helyemet, önkénytelenül is tanuja lettem tehát a lefolyt párbeszédnek.

A korosabb nő folytatta a már megkezdett beszédet. — Tulságosan epestedt magad, édes leányom; öszintén mondhatom neked, Tölgyessy Árpád ragadt ki a lángokból. Ajulásomból magamhoz tértem már, a mikor égett ruhájában, füsttől barnított arccal karjaim közé vezetett. Sokkal nagyobb hatással volt reám a jelenet, hogy sem feledni tudtam volna Tölgyessy arcát. Hálátlanság volna tőlünk, érdemei iránt elismeréssel nem viseltetni. Ő szeret téged, rokonszenvét önfeláldozása csak megerősíti, kezdet megkérte tőlem. Mivel tudnók tehát elismerésünket iránta jobban kimutatni, minthogy neje légy annak, ki éted életét kockáztatta. —

Megrendültem. Tehát arra célozt Tölgyessy nyegle kérdése s hazug állítása, hogy a diéső lényt, ki gondolataim minden részecskéjét elfoglalta, elragadja előlem! És ezen érzelem is a nemes érzelmek sorába tartozik, tán hathatósabb eredménye leend az én titkolt s igaz szerelmemnél! Kíváncsi voltam Laura válaszára.

A leányka megszólalt. A kétségbeesett remény kíváncsiságával vártam feleletét. Képzelsen egy embert,

német professor ur azonban megelégedettségem hallatára azt sugá fülembe, hogy több magyar tudóssal volt szerencsés megismerkednie s ezek mindannyian panaszoktól tudományos irodalmunk szűkkörűségéről.

Hogy nagy foku zavaromat el ne áruljam, csakhamar áttértem a német irodalomra, melyről annyit mesélt nekem ezen uri egyén, hogy alig juthattam szóhoz. Annyi érdekeset mesélt a német irodalomról, hogy szinte soraim célját veszitem figyelmem elől, ha rá gondolok. A sok közül csak azt az egyet említem föl, hogy felháví figyelmemet a tudományok egy egész új — általunk alig ismert — ágára: „A szép élet művészetéről”.

Ajánlott nekem e témáról sok művet és egyet sziveskedett is átnevezni kezemhez juttatni, e címen: „Kalobistik von Wilhelm Bronn”. E mű alapföggelata az, hogy a kellemes és szép élet képezi talpkörét a szellemiségnek, phantasiának és érzelmeknek: szóval a szellemi és intellektuális természet és élet bázisa ez.

Ki van mutatva e műben mind az, a mi a szép és kellemes élet elősegíti, melyek nélkül szépen élni lehetetlen. A tudós Bronn inkább, mint psychologus foglalkozott e kérdéssel és csupa phantasiabeli tényekre építi következetes okoskodásait, melyek mint ilyenek a logikai gondolkodásban, a bölcséleti ítélemben felkeltik az érdekesség által előidézett gyönyör érzetét, de a realis exact gondolkodó ember a szép és kellemes élet taktikáját illetőleg tulmegy a phantasia tündéres terein és a rideg valóra vezető vissza a halandó embernek azon egyedüli hivatását és életcélját, a mit szép életnek, kellemes életnek, szóval boldog élésnek neveznek.

Nincs fogalom, melynek meghatározásánál oly tág körben mozoghatnánk, mint a boldog élet. Mást ért boldog élés alatt a kínese sokaságát nem ismerő duszadag, mást az arca verejtékével fűdőző munkás és mást a nyomorban élő — éhséggel küzdő, elhagyott — koldus; sőt minden egyes ember számára a boldog élésnek egy különböző neme teszi a célpontot.

A miliomos mellőzni kénytelen a gyönyörnek és kellemes azon érzetét, melyet a sok kínos egy oly emberben felléve, ki azoknak birtokában nincsen.

A fűdőző munkás boldog élésről álmodni sem mer, hisz a mindennapi falatért sanyargatja testét és megkeresett filléreiből csak egy kis rész jut a maga számára.

A nyomorgó koldus már csak azért sem tudhat boldogan élni, mert koldus.

Igy okoskodva, azt fogja kérdezni a t. olvasó: „hát ki az, ki boldogan élhet?” Erre a válasz csak az lehet: boldogan minden ember élhet, csak nem szabad a boldog és kellemes élet oly köntösbe burkolva képzelnünk, mely az elérhetőség végtelenében van elrejtve, azaz tanuljuk meg korán azon egy szóból álló élet taktikát, a mit *önmegelégedésnek* neveznek.

A mily mértékben tud valaki önmegelégedve lenni, azon mértékben tud boldogan, szépen és kellemesen megélni.

Ezekből kiviláglik, hogy az *önmegelégedés képezi a szép élésnek talpkörét*, ezen alapul az egyének boldogulása, a családoknak és magának a társadalomnak jóléte.

Az önmegelégedés pedig csak önmagunktól függ, hogy mennyire bírjuk érvényesíteni a testi és lelki boldogulást megteremtő munkásságot és mennyire tudunk hozzá szokni azon valamire, a mit egyszerűnek neveznek.

Ha a duszadagot gyűlöljük csak azért, mert nálunk phisikailag tehetősebb; ha a koldust megvetjük csak azért, mert koldus; ugy nincs rá eset, hogy kellemesen és szépen küzdjünk le az élet küzdelmeit.

Jézus szent tanai azért verhettek oly mély és megrendíthetlen gyökereket az érzni tudó keblekben, mert a szép és boldog élés nélkülözhetlen magvait — az emberek közötti egyenlőséget — hintette el a nép rétegei között. A boldog megéltetés második tényezője tehát az, hogy ember és ember között ne tegyünk semmi különbséget; ezzel nem azt akarjuk mondani, hogy az érdemekben gazdagot csak annyira tiszteljük, mint a a naplopót? — hanem igenis annyit vélünk mondani, hogy a halandók mind egyenlők; a különbség nem ez emberben, hanem érdemeiben vagy az általa viselt hiva-

cséjét alapíthatna volna meg. Dőreség lett volna ily előnyöket visszautasítani.

A lányka komolyan felelt anyja szavaira:

— Anyám, nem gondoltam arra, hogy ép megjutalmaztatás kívánhatta elkerülni, ha oly állásban van, hogy családunk pártfogását nélkülözheti, ez esetben nem tartotta indokoltnak magát megismertetni.

— Nem akarlak leányom kedvence tépelődéseidől megfosztani, de azt hiszem, magad is beláthatod azok tarthatatlan voltát, s azok mint kód szét fognak oszlani. Higj nekem, megmentőld Tölgyessy Árpád, s én elhatározom, kérelemre, kezdeddel megajándékozni őt. Családja előkelő és semmi okod sincs ellenéni határozatomat.

— Nem ellenzem, anyám, mert neked örömet szerzek ezzel, csak arra kérek, engedj időt, míg ábrándjaimmal szakítok; jól mondod, hogy azok lassankint mint kód szétfoszlanak, s magam is hinni fogom, hogy Tölgyessynek tartozom örök hálával. Csak kevés időt engedj még, óh anyám, hogy ama képzelt lény emlékéit feledhessem s aztán engedelmeskedem.

— Jól van, leányom, fél évi időt engedek; ez alatt meggyőződhetel Tölgyessy Árpád lovagiasságáról és számos előnyös más tulajdonairól s feledheted képzelt alakodat. S most Isten veled, én távozom, neked jót tesz e pompás tavaszi nap, élvezd annak kellemét.

A lányka anyja, most már tudtam, hogy az el-távozott, leánya könyvet vón elő s egy közelemben levő padra helyezkedve olvasni kezdett.

Ideges izgatottsága nem soká engedé olvasni, türelmetlenül tette félre könyvét s magában susogta:

— Nem, nem lehet, hogy tévedtem, azon arc, sebhelyekkel fedve, feledhetlen előttem. O mentett meg. Tölgyessy rut csaláságot követett el, hogy kezemet megnyerje. Oh, ha igaz gyanum! ellenszenvem balasos gyűlöletté fajuland. Ó az oka, hogy a titok leplett fölfedni

talban gyökeredzik. Ne tévesztjük össze a hivatalt az emberrel.

A társadalmi élet a hivatalok sokaságát tetelezi fel, ez nem szűl különbséget az emberek, hanem igenis az általuk szolgáló hivatalok között.

Az emberi egyed egymagában a tökéletlenségnek minden nyomát magán hordja akár a duszadagot, a napszámost, vagy a koldust vegyük szemügyre. Tökéletességről csak az egész emberiségnél lehet szó és ehhez minden egyes ember többé-kevésbé hozzájárul. A mily mértékben képes valaki hozzájárulni az emberiség tökéletesbüléséhez, azon mértékben tud az ember szépen és boldogan megélni, vagyis ne zárkozzunk el a világtól, vegyünk közösen részt az élet küzdelmeiben; legyen fűlünk, mely nem veri vissza a szűkölködők és nyomorgók feljajdulásainak tompa hangjait; legyen szemünk, mely ne az ettiqette és dívatkorság kielégíthetlen vágyain felgeljen, hanem igenis lásson el mindenüvé, hol valamit tenni lehet és tenni kell; legyenek kezeink, a melyekkel nem áttalunk a munkához fogni.

A boldog és szép éléshez senki sem születik, bár Goethe azt mondja: „Csakis az arisztokratia részese ama földi boldogságnak, melynek elérése más halandó emberre nézve oly nehéz; szerencsés körülményei segítségével már neki gyermekkorában sikerül a szép és fenséges ama forrásaihoz jutnia, homnan mások csak hosszú küzdelmek s egy egész életen át tartott fáradságok után meríthetnek.”

Szépen élni az arisztokratia is csak úgy fog, ha a nemzeti irányt előmozdítani törekszik, ha mindennek valódi munkássává iparkodik lenni, mert csak e munkásság az, mivel az arisztokratia tekintélyt és jogosult fenségséget szerezhet. A boldog megéltetéshez kívánatos tényezők elsajátításának munkájában senki sem tehet annyit, mint a szépen, ha ezek el nem hanyagolják e szent hivatásukat, hogy kültetésvágy és hű ábrándozásba temessék szívük nemesebb meggyőződését. Sőt a legtöbb szerencsétlen fiatal ennek betegje. A háznál — az anyai szentély körül — veszi kezdetét az előkészítés az egykori szép megéltetésre, mert ama varázs, melyet az anya gyermekére gyakorol, állandó és változatlan.

Mily gazdag tér kínálkozik a szép és előmozdításában a nő számára és mennyire nemes azon hivatás, melyet a haza és nemzet érdekében, hatalmában áll, az kiténik a maga egészségében, ha meggondoljuk, hogy a legjobban nevelt gyermek kedély és szívvilágában ür marad, ha az anyai részvét és bizalom át nem lüngölte belsejét.

A szép és az anyától függ!

Balassa Benő.

A zalamegyei gazd. egyesület hivatalos Értesítője.

Jegyzőkönyve.

a zalamegyei gazdasági egyesület Zala-Egyerszegben 1883. évi július hó 31-én tartott rendkívüli közgyűlésének.

(Folytatás.)

6. §. A bírálásban követendő egyforma eljárás biztosítása érdekében a következő változatlan főelvek általánosan és minden esetben alkalmazandók:

a) A magyar fajú bikának két éves kora betöltése előtt tenyésztésre alkalmazhatásra engedély nem adathatik; a nyugati fajnak két éves kora betöltése előtt is teljes testi kifejlődöttsége esetében az engedély megadható.

b) Fejletlen elmaradott, vagy beteg állapotban lévő bika, — habár a két éves kort betöltötte is, a tenyésztésre használatól ideiglenesen eltiltandó.

c) Szabálytalan testalkatu, úgy öröklött hibákkal terhelt bika, a tenyésztésre használatól véglegesen eltiltandó.

Öröklött hibák a fekete és szürke hályog; az idült tüdő bajok mint a tüdővész, tüdőgumó, a görvéllykór, a bujakór, a nyálankór, a sárgaság.

d) Ha a bizottság állategészségügyi szempontból szükségesnek tartja, a tenyészképességtől megfosztást elrendelheti, s a bika tulajdonosát annak záros határ idő alatt eszközöltetésére kötelezheti.

nem tudom, ő ügyel reá, hogy ismeretlenem fel ne találjam. S mégis, ha való érzetem, ha nem vezet félre szívem sugallata, igazi megmentőmet, a bánatos ismeretlen föl kell találnom!

A kerítésen átugrom, az imádott lény elé borulni s annak gyönyörű kezeikéjét ajkamhoz szóritani: perc műve volt. Magam sem tudtam, mit teszek, az indulatok heve annyira megzavart, hogy képtelen voltam többé uralkodni magamon. Ne esudálkozzék ezen, uram; a tudat, hogy a lény által, — ki szintelen ellőtűnk lebeg, ki álmaink tündérvilágában boldogságtól sugárzó arccal ül mellettünk, s kit a rideg ébredés ismét oly messzemesseze távolít tőlünk, — szerettünk — hason tettekre könnyen elragadja az embert.

Laura megijedt. Arca halálsápadt lón, képtelen volt szót is szólani. Főlegyen esedtem s megtörtém a síri esendet. Laura lesütött fölve hallgatta:

— Az illem szigorú szabályait téptem ugyan szét, a mikor e helyen megjelentem; de tettem találon mentéset indulataim azon hevében, melyet nagyságtoknak önkénytelenül kihallgatott szavai idéztek föl bennem. A midőn e kastély az elemek martaléka lón, egy gyermek, egy angyalt mentettem ki a lángok közül. A talaj sziporkázott léptem alatt, a láng arcumba esapott s gúnyosan nevette öröklődésemet. A bájas gyermek karjaimban elalélt s én nem voltam képes anyjának vissza adni őt; egy recsesen s én a tűz közé hullva elvesztettem drága terhemet. A szenvedett fájdalom ekevény volt azon sebzhez, mely e peretől kezdve szívemen ragódott. A gyönyörű alak szintelen előttem volt, emléke kiüríthatatlanná vált s mégis a visszaemlékezés mindenkor tördőfős volt nekem; nem tartottam lehetségesnek, hogy titkolt szerelmemet valaha fölfedhessem; nem hittem, hogy valaha a viszont szerelmem édes érzetét remélni merjem. Órák óta merengtem a helyre, hol ál-

7. §. A bizottság eljárásáról jegyzőkönyv vezetőndő s abban a megvizsgált bika tüzetes leírása, úgy a vizsgálás folyamában tapasztalt, a határozat indokál előadott körülmények felveendő, s a határozat, úgy ennek a személyesen jelenlévő bikatulajdonos előtt lett kihirdetése, vagy elrendelt kézbesítése beiktatandó.

Az engedélyt megtagadó határozat a bika tulajdonosának kívánatára írásban kiadandó.

8. §. A bizottság határozata ellen 15 nap alatt birtokon belül az alispáni hivatalhoz lehet folyamodni. A folyamodvány a szolgabíró, illetőleg a polgármesternél nyújtandó be, a ki azt a vizsgálati jegyzőkönyv vonatkozó hiteles kivonatával az alispáni hivatalhoz feltérjeszti.

Az alispán határozata ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt a közigazgatási bizottsághoz további folyamodás csak az esetben fogadható el, ha az alispáni határozat a vizsgáló bizottság határozatával nem egybehangzó.

A közigazgatási bizottság határozata ellen további fellebbeletnek helye nincs.

9. §. A „tenyésztésre alkalmazástól eltiltást” kimondó határozat ellen használt jogorvoslat a tilalmat nem függeszti fel, a tenyészképességtől megfosztás pedig csak a határozat jogerőre emelkedése után hajtható végre.

10. §. Tenyészvizsgálóval nem látott bikát tenyésztésre alkalmazni szigorúan tiltatik.

11. §. A kö tenyészvizsgálóval nem látott bikájával üzetett, annyiszor, a mennyiszor huszontöt forintig, — azon téhen tulajdonosa pedig, a ki másnak tenyészvizsgálóval nem látott bikájával Zalamegy területén üzet, minden egyes esetben tíz forintig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó.

Ha a jelen szabályrendelet ezen szakasza intézkedése ellen a marha tulajdonosa tudta nélkül a család vét, ennek cselekvényeért a gazda nem büntethető. A család ezen cselekménye az 1879. XV. t. c. 1. §-a alapján kihágásnak nyilvánítatik s a család öt napig terjedhető elzárással s 50 forintig terjedhető pénzbüntetéssel sújtandó.

12. §. Ha a tenyésztésre alkalmazástól bizottságiilag eltiltott bika téhen üzésére használtatik, — valamint azon bika is, a melynek tenyészképességtől bizottságiilag elrendelt megfosztása a kitűzött záros határidő lejártáig nem eszközöltetett, a tulajdonosnak a 11. §. rendelkezése szerinti pénzbüntetéssel megfenyítésén felül a tulajdonos költségén, kárára és veszélyére tenyészképességtől végrehajtásilag megfosztandó.

13. §. Legelőre, s általában tehenekkel s egy évet meghaladott úszókkal együtt tenyészvizsgálóval nem látott bikát, úgy egy évet meghaladott bikaborjút kihajtani, vagy szabadon tartani, esetről esetre alkalmazandó öt forintig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt tilos.

14. §. Azon községek, a melyek legalább 50 drb. két évet meghaladó tehénnel bírnak, — maguk, a melyek pedig ily téhen létszámmal nem bírnak, csoportosítva, — minden ötven téhen után legalább egy, tenyészvizsgálóval ellátott és a községbeli minden tenyésztő által tehene üzetetésére használható bikát kötelesek tartani, s annak a szolgabíró által kitézendő záros határidő alatti beszerzésére kötelezendők.

A csoportosítás szabad egészség útján létesíthető; ha pedig az így létre nem jöhet, az ötven téhennel nem bíró község is önállóan bika tartásra kötelezendő.

15. §. Azon községek, a melyek a 14. §. rendelkezése szerint tenyészvizsgálóval ellátott bika tartására kötelezettenek, ha a kitűzött záros határidő alatt alkalmas bikát be nem szereznek, a melyet által számukra és költségükön a gazdasági egyesület közvetítése mellett beszerzett bikát elfogadni s a vételárt s felmerülő összes költségeket közigazgatási uton végrehajtás terhe alatt megtéríteni kötelesek.

16. §. A tenyészvizsgálóval ellátott tenyészbi kák beszerzésének és fenntartásának költségei fedezése tekintetében a községekben eddig fennállott szokás és gyakorlat továbbra is fenntartatik.

A mennyiben azok fedezéséről a községek eddig másképp nem gondoskodtak, a tenyész anya-állatok tulajdonosaira érdekeltségük arányában kivendők s közigazgatási uton behajthatók.

maim tündérképe vonalmának oly gyöngéd szavakban adott kifejezést. Szívemig hatoltak a szók s nem voltam képes azoknak többé ellent állani. En vagyok az, kit nagyságod megmentőjének hisz s ki, ha nem is fogadja el e megtisztelő címet, de mindenesetre büszke arra, hogy nagyságod életét megmenteni akarta; hogy ez nem sikerült neki, a mostoha sors szeszélyének róható föl. Nevem Bognár Sándor, állásom tisztviselő. S most ha érzelmim kitérása nagyságod esendes nyugalmát megzavarták, ha szavaim társadalmi helyzetét sértik, ha előbb rebegett gyöngéd szavai talán csak egy képzelt lényt illetnek: úgy parancsolja, hogy távozzam; e szív megszakott már szenvedni, s ha e pillanat is csalódásaim tárházát nagyobbítandja, szenvedéseim elérendik azon határt, a mikor a szív megszünt dobogni.

Laura remegve nyújtotta jobbját.

— Nem neheztelek, ugymond, a körülmények mentik tettének merészségét. En elárultam magam; kérelmem most már csak az, legyen e nap eseménye kettőnk titka. Ön feláldozta magát egy ismeretlenért, hálám ese kely tette jutalmáért, de ha barátságom, rokonszenvem, méltó jutalmul tünik föl ön előtt, biztosítom, mindkettőt megnyerte; s most Isten önnel, lesz még idő, hogy látandjuk egymást. Ezt mondva sietve eltávozott.

Magamra maradtam. Boldogságom határtalan lón. Kétségtelennek hittem, hogy Laura rokonszenvét bírom s e gondolat üdvözített. Az átél keserves napok szenvedési gyönyörrel merültek föl képzetem előtt, nélkülük e boldog órát soha sem értem volna meg. Örömtől sugárzó arccal hagytam el a kedves helyet.

Laurával ezután gyakran találkoztam, szívessége határtalan volt irányomban. Kedélye felvidult, kedves csengő hangja a legboldogabb jelent varázsolta élelem.

(Folyt. köv.)

17. §. Község alatt jelen szabályrendeletben a községbeli azon lakosok értetnek, a kik szarvasmarháikra közös esordát tartanak és a kik tehenciknek külön maguk bikát nem tartanak.

A községbeli ezen lakosokat — mint ily értelemben vett községet — jelen szabályrendelet intézkedései szerint érdeklő ügyek, mint ily értelemben községi ügyek tekintendők és közhatalóságok által a községbíró képviselése alatt tárgyalandók s intézendők el.

18. §. Jelen szabályrendelet 10—14 §-ai rendelkezései esetében az első fokú hatóságot a járási szolgabíró gyakorolja.

Határozatai ellen a 9. §. megfelelő alkalmazásával jogorvoslattal lehet élni.

A további eljárás tekintetében ugyanazon szakasz rendelkezései alkalmazandók.

Jelen szabályrendelet javaslat Zalamegye törvényhatósági bizottságának az 1883-ik évi május 7-én s folytatva tartott közgyűléséből 5457/70. szám alatt az egyesülethez intézett felhívása folytán beterjeszténi a „Zalamegye” című lapban s az egyesületi „Ertesítő”-ben közzé tétetni határozatott.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

Személyi hír. Kozma Sándor kir. főügyész ömeltósága f. hó 11-én városunkba jött. Lejövetele szoros összeköttetésben van a megyénk területén néhány helyen előfordult antisemita mozgalommal. Ömeltósága ugyanis, mint tudjuk, e mozgalom gyökere elfojtása, a tettesek, főleg pedig az igaztók kipuhatólása érdemében a legnagyobb buzgalmat fejté ki.

A zalaegerszegi ipartanodai bizottság f. hó 9-én tartott gyűlésén az ipariskola előkészítő, valamint első és második osztályaiban az 1883/4. tanévre tanítóknak Bódy József, Csizsár Pál, Faller József, Paukovich György, Schmidt József, Udvardy Ignác, Udvardy Vince és Záborszky Imre urakat választá meg. Intézkedett továbbá a bizottság az iránt, hogy az iparos tanoncok még a hét folytán össze legyenek írva és pedig igen célravezető olyképp, hogy a bizottsági tagok maguk eszközlök az összeírást, utcaik szerint beosztva. Az iparos tanoncok beírása f. hó 16-án d. u. 2 órákor lesz a polgáriskola épületében az igazgatói irodában. Ugyanekkor a múlt évben benem járt tanoncok vizsgálat alá vétetnek és annak eredményéhez képest lesznek az egyes osztályokba beosztva.

A keszthelyi községi iskolaszék legutóbbi gyűlésén jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott Balázs Árpád iskolaszéki elnök urnak, mint a ki tíz éven keresztül — mint elnök — fáradhatlan ügybuzgósággal vezeti a város népoktatás ügyét s mint a ki egyik főtenyészője volt az általános tankötelezettség keresztülvételénél s az ő buzgalmanak köszönhető, hogy az ottani népiskolák tanszerekkel ellátottak el vannak látva.

A zalaegerszegi ügyvédi kamara Lisziák Ferenc elhalt perlaki ügyvéd irodája részére gondnokul Grész Alajos esküvői ügyvéd urat nevezte ki. — Az elhunytól pótlólag felemlítjük, hogy Muraközben a magyarság ügyének egyik legbuzgóbb harcosa volt. — A nép számára a muraközi szójárásban könyveket írt, ez uton is igyekezvén keblükbe becsepegtetni édes hazánk iránti szeretetét.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a stridói állami népiskolához Balló Vilma és Torday Jánost rendes tanítóknak nevezte. — A soproni pénzügyigazgatóság Németh István V. oszt. adóosztást Cskatornyára III. oszt. adóhivatali ellenőrré nevezte ki.

Vettük a következő gyászjelentést: Török Ernő szerkesztő és neje, szül. megyesi Megyessy Amália maguk és leányuk Honorika, úgy az összes rokonok nevében is a legmélyebb keservvel és fájdalommal sújtott szívvel jelentik feledhetetlen kedves fióknak, illetőleg fivérének, ifjú **Török Ernő**-nek f. évi szeptember hó 11. napján hajnali 4^{1/2} órákor 17 napi súlyos szenvedés után drága élte 3-ik évében roncsosító toroklob következtében bekövetkezett elszenderültét. A kedves hamvak szerdán d. u. 5 órákor a szülői háznál szenteltetnek be és a szombathelyi sírkertben tetetnek le örök pihenésre. Szombathelyen, 1883. évi szeptember hó 11-én. Kérd Istentinket oly korán elköltözött anyali gyermek bánkodó övéidéért.

Sajtóper. A szombathelyi esküdtsek f. hó 10-én döntött azon sajtóperben, melyet a soproni kir. ügyészség képviseletében a szombathelyi kir. ügyészség indított Miletics János oszlopi plebános ellen. A sajtóper tárgyát Mileticsnek a „Sopron” című lap 1883. évi január hó 3-án megjelent számában közzétett „Ujvári üdvözlét Kovács Antal kapuvári szolgabíró urnak” című cikke képezte, melyben Miletics üdvözlő Kovács Antal szolgabírót, a kit 1882. évi december 20-án azon okból, hogy egy orgazdasággal gyanúsított egyént, a ki az elfogatására kirendelt rendőröket kikerülve, önkénytelmentelment, letartóztatott és a rendőrök által addig kísértette vissza, a míg az érte küldött őrájráttal szembe nem találkoztak, a személyes szabadság megsértésének vétsége miatt 50 frt pénzbírságra ítélték. Sopron megyében általában nagy visszataszítást szült ezen ítélet, mert Kovács egyike Sopron megye legjelesebb tisztviselőinek. A kapuvári járás összes értelmisége küldöttségileg tiszteltgett az elmarasztaltnál és ovatóikban részesítették. E közhangulatnak adott kifejezést Miletics az említett cikkben. Az államügyészség a btkv. 174. §-a alapján emelt vádat, mely szerint a ki vétségnek nyilvánított cselekményt, vagy vétség elkövetése miatt valakit magasztal, hat hónapig terjedő fogsággal büntetendő. — Az esküdtsek Mileticset a vád alól egyhangulag felmentette.

A zalaegerszegi polg. fiúiskolájánál az 1883/4. tanévre beiratott összesen 130 tanuló és pedig az I. osztályba 54, a II-ikba 33, a III-ikba 19, a IV-ikbe 16, az V-ikbe 5, a VI-ikba 3. — Mult tanévben a növendékek létszáma 119 volt s így a folyó tanév 10 növekedést mutat föl.

Vettük a következő sorokat: Tek. szerkesztő úr!

A f. é. augusztus 12-én tartott keszthelyi innepélyekre vonatkozólag becses lapjában megjelent igénytelen tudósításom úgy látszik felkavarta a „Keszthely” című lap valamely tudósítójának epéjét, mert az említett lap 36. 37. számaiban „*Viszhang*” cím alatt két rendbeli polemikus tartalmú cikkben ugyancsak erőlködik állításomat cáfolgatni. Én ezen „*Viszhangra*” felelni, illetve a cikk írójával polemiba bocsátkozni sem érdemesnek, sem szükségesnek nem tartom és pedig két okból: Első sorban azért, mert a cáfolni akaró „*Viszhang*” nem azon lapban jelent meg, melyben az én tudósításom: pedig a dolog természete ezt kívánta volna, mivel így egyik lapnak közönsége sínes kéllőleg tájékozva; ugyanis a „*Keszthely*” olvasói nem valószínű, hogy mind olvasták a „*Zalamegyét*” és így nem tudják, hogy mit és hogyan írtam én, tehát könnyű a cáfolgató uram dolga, igen egyszerűen úgy tüntetheti fel a dolgot, *mintha neki volna igaza*: másrészt pedig a „*Zalamegye*” olvasóinak nagy része a „*Keszthelyt*” alig olvasván (a mint hogy jó magam is csak véletlenül bukkantam rá, különben még ezt a kis választ sem írtam, illetve írhattam volna) nem tudja mire felelek én s így nincs azon helyzetben, hogy részrehajlatlanul ítélhessen az állítások valódisága s az irmodor felett. — Másodszor pedig azért, mivel azon egyénnel, ki úgy látszik nem érti, vagy nem akarja megérteni a *humoros leírásban rejlő szándékot*: a ki rossz akaratot, vagy épen sértést keres ott, a *hol csupán ártatlan és jóakaratu figyelemzés van*: a ki úgy látszik nem ismeri, vagy nem akarja ismerni azon régi, de helyes módszert, melylyel a keserű orvosság édes burkolatban nyújtatik, hogy annak bevétele könnyebb és kevésbé kellemetlen legyen; — azzal polemiba bocsátkozni nemcsak időrabló felesleges munka, hanem valóságos *üres szalmacsalás* lenne. — Végül, leírásomban levő állításaimat, *mint a valóságnak teljesen megfelelőket*, egytől-egyig fenn tartva és érettki a felelősséget mindenkor és mindenki vel szemben elvállalva, annak kijelentésével, *hogy e tárgyban ez legutolsó szavam*, azon jó tanácsot adom a „*Viszhang*” írójának, hogy ha valaki nincs kellőképen elkészülve, nem rendelkezik az okvetlen szükségesekkel és oly túl érzékeny, hogy még a *jóakarati és humoros kritikára is feljajdul s a legesekélyebb érintésre*, mint a csiga, azonnal duzzogva, házába vonul — az ne válalkozzék a közügyekben szereplésre és ne vágódjék a rendezőség tövis-koszorús, hálátlan pályáján való működésre. — Dixi et salvavi animam meam. —

A szepetki tűzkárosultak részére a t. szolgabírói hivatal által kibocsátott iven adakoztak: Hollósy József 3 frt, Graner Jakab 5 frt, Rosenthal Ignác 2 frt, Geiringer Zsigmond 2 frt, Berger Henrik 1 frt, Pauk Ede 1 frt, Vehošits Ottó 1 frt, Szalczér Miksa 2 frt, Beszney György 2 frt, Zarka Zsigmond 1 frt, Kaffehr Béla 1 frt, Biba Károly 1 frt, kir. adóhivatal 1 frt, Skublics Zsigmond 1 frt, Thassy Kristóf 1 frt, Lázár Antal 1 frt, Farkas Dávid 5 frt.

Gyászhir. Következő gyászjelentés küldetett be szerkesztőségünkbe: Alulírottak legnagyobb fájdalom érzetével jelentik Kesseldorfer Mihálynak élte 79. és boldog házassága 28-ik évében, hosszas szenvedés és a halotti szentségeknél ajtatos fólvétele után f. hó 8. d. u. 5 és fél órákor történt gyászos kimúltát. A boldogultnak hült tetemei f. hó 10-én d. u. 4 órákor fognak a helyb. közös sírkertben örök nyugalomra tétetni; az engesztelő szent mise áldozatok pedig ugyan az nap reggeli 9 órákor mutatattak be a nagy mindenhatóknak. Özv. Kesseldorfer Mihályné szül. Breinsberger Mária, mint a boldogultnak neje, Breinsberger Ferenc, mint a boldogultnak ipa, Breinsberger Ferenc, mint a boldogultnak sógora, Breinsberger Ferenc, mint a boldogultnak sógorneje, Kesseldorfer Alajos, mint a boldogultnak gyermeke, Polczér Jánosné, Kesseldorfer Mihály, Kesseldorfer Vilma, mint a boldogultnak unokái, Polczér János, mint a boldogultnak dédunokája, Polczér János, mint a boldogultnak vője, Kesseldorfer Alajosné, mint a boldogultnak menyje. Z.-Egerszeg, szept. 9. Áldás és béke lengjen hamvai fölött!

Uj megyei postahivatal. F. hó 16-án zalamegyei Kustánszeg községben postahivatal lép életbe, mely levél és 5 kg. súlyt meg nem haladó kocsiipostai küldemények felvétele — továbbítása — s illetve kézbesítésével fog foglalkozni; összeköttetését a nagy-lengyeli postahivatallal napontai gyalogjáratok által fogja nyerni; kézbesítő körét Felső-Németfalu, Csonkahegyházt, Kis-Lengyel, Kereszeg, Gerátszeg, Paraszaszeg, Barabászeg és Paizszszeg községek, valamint Vargaszeg és Pusztapáti puszták képezik.

Vétkes gondatlanság áldozata. F. hó 3-án Megyes Teréz borsfai születésű 20 éves hajadon este 8 órákor többek társaságában a borsfai szőlőhegyről hazatérvén, a ház előtt levő hét ülő mély kutba beleesett s mielőtt kivehették volna, a kutba belefullt. — E szerencsétlenség oka a kuttulajdonosok vétkes gondatlansága volt, akik dacára annak, hogy az 50—60 cm magas és korhadat kut-kávanak eltávolítására és egy rendes káva felállítására hatóságilag fel lettek hívva, azt mégsem eszközölték, miért is a vizsgálati iratok a letenei kir. járásbíróshoz áttétettek.

Tüzesetek vidékünkön egy idő óta gyakoriak. F. hó 8-án 10 és fél órákor délelőtt Vorhotán a korcsmaház kigyuladt, a nagy szél folytán a tűz gyorsan terjedett tovább és 5 lakóház lett a lángok martaléka. Bennégett egy tehén, két tinó, öt sertés, több száz kereszt gabona. A kár hivatalosan 5860 frtban állapított meg. Két lakóház biztosíva volt. — Ugyancsak f. hó 9-én reggel 7 órákor a baki országtuban a boczföldi határban levő, Iván János baki tanító tulajdonát képező, magánosan álló lakóház közelében levő csír ismeretlen okból kigyulladt s a közel álló lakóház tetővel, 8 termékszaka takarmánnyal, 12 kereszt árpával s több gazdasági, valamint házi eszközzel együtt elégett. A kár 306 frtba lett becslve. — F. hó 15-én reggel 6 órákor pedig városunkban a kaszházi utcán támadt tűz. Elégett egy istálló és egy pajta. Gyorsan megérkezett tüztőlóinknak

sikerült a tüzet hamar eloltani és nagyobb bajnak eléjé venni.

A vidékünkön egyes helyeken előfordult antisemita zavargások miatt naponként kísérnek be néhányat a helybeli fogházba, úgy hogy a letartóztatottak száma ez ideig 40—50-re tehető. Pénteken délután Sajtórról kísérték be 4 vasmegeyi tótót, a kiket a söjtöri előljáróság csütörtökön este fogott el. A söjtöri előljáróságnak ugyanis alapos gyanúja volt, hogy az ottani rablással párosult zavargásban a Pusztá-Szent-Lászlón levő cséplőtótok tényleg részt vettek. Ép ez okból kiváló figyelemmel kísérték minden mozdulatukat, annyival is inkább, mert híre járt, hogy a tótok haza készülnek. Csütörtökön este 9 óra után értek Sajtórra három szekérrel. A szekereken gabonával telt zsákok voltak. Az előljáróságnak sikerült letartóztatni Brundela István arató gazdát, Brundela Mihályt, kik mindketten matyasóczi lakosok, továbbá Fartek József és Kolman József türkei lakosokat. A szekereken levő zsákokat az előljáróság kiürítetvén, a gabona között a következő tárgyakat találták: 5 drb marha bőrt, melyekből kettő egészen ki volt készítve, 7 darab fejszét, 6 drb szekercét, 1 kapát, 1 süveg cukrot, 2 pár nadrágtartót, három üveg poharat, 4 fehér tányért, 2 pakli vasszeget, 12 drb ablaksarkot, 17 drb ajtófürgetőt, 12 drb nagy fejes szeget, 15 drb vaskarikát, 3 pakli eszmaszeget, 1 levestűzőkanalat, 3 pecsenyész tányért. E tárgyakat az előljáróság Deutsch József káros félnek felmutatta, a ki azokban saját tárgyaira ismert. Ekép ezen tárgyak teljes valószínűség szerint az augusztus hó 29-én éjjel Deutsch József söjtöri lakos boltjának kirablása alkalmával vitettek el. A söjtöri előljáróságot kétségkívül elismerés illeti, hogy ily dícséretre méltó buzgalmat fejtett ki a tettesek kipuhatólása és elfogatása körül. Az elfogatás pedig fényesen igazolja, hogy a lakosság maga a zavargásban részt nem vett.

Mezőgazdasági állapot megyénkben a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium állandó gazdasági tudósítójától f. hó 4-től 11-ig beérkezett jelentések szerint: A lendvai járásban a repcék szépen kelnek, a répa közép termést ígér; a keszthelyiben a cséplés eredménye közepes; a burgonya rothad; egyéb kárpások a beállott esők folytán élednek; az egerszegiben a vetések megkezdettek; a novaiban a tengeri és répa fejlődésükben visszamaradtak; a burgonya rothad.

Az 1883. évi aratás főbb terményeinek eredménye megyénkben nézve a következő: 67,237 hold területen termelt 357,367 metermáza buza (egy holdon átlag 5-32 mm.), 93,713 holdon 450,069 mma. őszi és tavaszi rozs és kétszeres (egy holdra esik 4-80 mm.), 33,238 holdon termelt 167,534 mm. őszi és tavaszi árpa (egy holdon átlag 5-04 mm.), 22,009 holdon termelt 86,439 mm. zab, tönköly (egy holdra 3-93 mm.), 2213 hold új bevetve repcével, termelt 5098 mm. s így egy holdra esett 2-30 mm. Hazánkban a hivatalos kimutatás szerint az 1883. évben termelt összesen 24,889,011 mma. buza, 12,058,554 mm. rozs, 8,586,158 mm. árpa, 7,061,124 mm. zab és tönköly, 585,885 mm. repce.

NYILTTÉR.)

Főnyeremények	Kincsem sorsjáték
50,000 forint	Budapest
20,000 forint	a magy. kir. pénzügyminiszterium 16035.
10,000 forint	1983. sz. a. rendelete értelmében engedélyezve.
8000 forint	1. főnyeremény értéke 50,000 forint
6000 forint	2. főny. é. 20,000 ft. 4. főny. é. 8000 frt.
5000 forint	3. főny. é. 10,000 ft. 5. főny. é. 6000 frt.
10,000 nyerm.	6. főnyeremény értéke 5000 frt.
kézpénzben fizetendő.	stb. összesen
A sorsjegy ára csak 1 forint	továbbá 2 nyermény a 4000 frt. 3 nyermény a 3000 frt. 5 ny. a 2000 frt stb. összesen
	10,000 nyermény = 186,000 forint.
	A nyertesnek kívánatára 20% adó levonásával minden nyermény készpénzben fizetetik ki.
	Sorsjegyek 1 frtjával ezen lap kiadóhivatalában kaphatók.

Tekintetes szerkesztő ur!

A „Budapesti Hírlap”-ban folyó hó 1-én megjelent azon hírt, hogy engem alulírottat, mint „zsidó-ellenes lázító” elfogtak volna, alaptalan rágalomnak és hazugságnak nyilvánítom; — szeretném az ilyen hazug irkálónak a nevét megtudni és vele szembezállani. Zala-Egerszeg, 1883. szeptember 13-án.

Farkas Márton.

Tek. id. Skublics Zsigmond urnak.

Zala-Egerszeg.

A „Pester Lloyd”-nak szeptember 13-iki esti lapjában foglalt egyik, „Zala-Egerszeg”-ről keltezett sürgöny szerencsétlen sajtóhiba következtében oly értelmű közleményt tartalmaz, mely uraságod személyét illeti és talán kellemetlenül érintette.

Habár mindenki előtt, a ki az itteni viszonyokat és uraságod tiszteletre méltó személyét ismeri, azonnal szembetűnő, hogy ez sajtóhiba, mégis siettem távirati uton ezen hibát helyreigazítani, mely fölött ez uttal is sajnálatomat fejezem ki.

Zala-Egerszeg, 1883. szeptember 14-én.

Schwartz Ármin

a „Pester Lloyd” tudósítója.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazok, akik felejtetlen férjemenek Kesseldorfer Mihálynak temetésén megjelenni szivesek valának, fogadják mind magam, mind a rokonok nevében kifejezett legforróbb köszönetemet. Z.-Egerszeg, 1883. szept. 12.

Özv. Kesseldorfer Mihályné.

*) E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a szerk.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos:

UDVARDY IGNÁC.

Hirdetések.

Somlyai bor árverés.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. miniszterium f. é. 27481/1883. sz. a. kelt magas rendelete folytán alulirt tisztartóság részéről közhírré tétetik, hogy a s.-vásárhelyi kir. közalap. uradalom jeni pincéjében levő következő somlyai borok

folyó é. szeptember hó 26-án d. e. 10

órákor; a fent nevezett pince helyiségben megtartandó nyilvános szóbeli árverésen, eladatni fognak:

1881. évi termésből	—	1456 liter
" " "	—	1521 "
" " "	—	416 "
1882. évi termésből	—	674 "
" " "	—	1090 "
" " "	—	1010 "
" " "	—	602 "
összesen:	67.98	"

Miről venni szándékozik azon hozzáadással értesítetnek, hogy az eladás részletes feltételei alólirt tisztartósági irodában, a rendes hivatalos órákban, betekintheők és hogy az árverést megelőzőleg 50 fnt bántpénz letendő.

Az eladott borokat vevő készpénzben letétni és a nagyméltóságú vallási miniszterium jóvá hagyása után legfeljebb 4 nap alatt elvitetni tartozik.

Somlyó-Vásárhely, 1883. évi szept. 11-én.
100. 2-1.

M. kir. közalap. tisztartóság.

186/v. 1883. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíró 2295 számú végzése által **Kertes József** bezerédi lakos végrehajtó javára **Palkovics István** z.-egerszegi lakos ellen 290 fnt tőke és ennek járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával lefoglalt és 1201 fnt 80 krra becsült hámos lovak, gazdasági eszközök, gabona, butorok, ágyneműk és egyéb ingóságoknak nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis a **teskándi majorban** leendő eszközölésére

1883-ik év szeptember hó 19-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. c. 107 §a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zala-Egerszegen 1883. évi szeptember hó 1 napján.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó.
101. 1-1.

1421-1447/ik. 1883.

Árverési hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Kámán János**, továbbá **Tamás István** és neje **Csizmázia Anna** együttes végrehajthatóknak, **Kámán Ferenc** petőhenyei lakos végrehajtást szenvedő elleni 200 fnt és 81 fnt 42 kr. tőke követelések és ezek járuléka iránti végrehajtási ügyükben a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, Pető-Henye határában fekvő a petőhenyei 10 sz. tjkvben foglalt, Kámán Ferenc nevén álló A. I. 1-7. 10. 11. sor és időközben a Sábján György és neje Farsang Rozsi tulajdonánál a petőhegye 224. sz. tjkvben bejegyzett A. 7. 1. sorsz. alatti ingatlanokra összesen 810 fnt 50 krrban és a petőhenyei 10 sz. tjkvben foglalt A. 7. 6 sor 346. hrsz. alatti szőlőre 144 fntban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az

1883. évi október hó 8-ik napján délelőtt 10 órákor **Petőhenye** község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 81 fnt 5 krt és 14 fnt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-a

ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság Zala-Egerszegen 1883. évi május hó 5-én.

Rutich Sándor jegyző. 102. 1-1.
Dr. Gyömörey Vince elnök.

Kitüntetett Bées Triest 1882, Keeskemét, Fehérvár, Wels.

Egger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpasztilla, általános ismert és kitüntetett szer **köhögés, rekedtség és elnyákosodás** ellen elanyira, hogy számos bel- és külföldi szak-tudós e nemből a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajcáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerertében kaphatók.

Gyomorbaj ellen Egger-féle Sodapasztillák mindenféle **gyomorbajok, emésztéshány, gyomorhív, beltűnyáság, görvény, halvány-ság, ismétlődő főtűrés** ellen. Ezen pasztillák, melyek egy ezen célra készült és szabadalmazott gépen készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lelkést. — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmohnövény cukorkái (licheis carraghen) a legfinomabb anyagból készült, hatásuk nedvesítő köhögési csillapító szer. Igen kellemes gyümölcs-ízűek, különösen óják a lé zési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivataluknál fogva sokat beszélnek, el re mulasszák ezen kitűnő cukorkák használni. Jóságuk dacára könnyen beszerezhetők: egy doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon Csomagolva, valódi amerikai hártypapirzacskókban. Biztos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen Igen tiszta malátakivonatokból és cukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavat. Egy eredeti zacskó 10 kr.

Ezen különlegességek eredeti áron kaphatók: Zala-Egerszegen Hollósy József; Nagy-Kanizsán Belus József és Prager Béla. Szombathelyen Rudolf Alajos és Simon Gyula gyógyszerészeknél. — 30. *—18.

Szikenben (natrium) és lavanyban (lithium) legdúsabb tartalmú európai savanyúvíz

RADAINI SAVANYÚVÍZ;

gazdag lavany tartalmánál fogva különösen ajánlatik köszvény-, epe-, vese- és húgykőbetegségekben;

szikeny tartalmánál fogva pedig gyomor-, bélhurut-, sárgaság-, gyomorpuffadás-, aranyérbántalmaknál és idegbajokban.

Azonkívül kellemes ízű és nagy mennyiségű **szénsavtartalmánál fogva (51-66) 54. *—20.**

a legjobb **hűsítő ital.**
Főraktár **Fenyvesi Miksánál**
Zala-Egerszegen.

Cs. kir. szabadalmazott egyetemes emésztő-por Dr. GÖLIS-től.

(1875-től fogva kereskedelmi cikk. — Bejegyzett cég.)

Eddig még utol nem éretett hatására nézve az emésztés- és érvésztés terén, s a test táplálása és erősítésére nézve. Ezáltal naponkint kétszeri és sokáig folytatott használata mellett valódi gyógyszerre válik számos még makacs betegségekben is, mint p. o. emésztési gyengeség, mellégés, a gyomor-tuberculose, a belek petyhűtsége, ideggyengeség, mindennemű aranyeres bajok, görvény, guga, sápadtság, sárgaság, valamennyi idült borbaj, vák, időszakos főtűrésok, férges és köcs betegségek, túlnyákosodás, stb. Ez az egyetlen és gyökéres szer a megrogzított köszvény és mellbajban (tuberculose). Asványvíz, gyógnódnál ugy ez előtt, mint annak használata alatt, valamint utólagosan gyógyszerül is kitűnő szolgálatot tesz. — 68. 25-12.

Egy nagy doboz ára 1 fnt 26 kr. — Egy kis doboz 80 kr. Kapható: Z.-Egerszegen Hollósy József gyógyszerésznél, valamint általában az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerertében és fűszerkereskedésében.

A hamisítástól megmenekülésre figyelmeztetek mindenkit, hogy a valódi egyetemes emésztő-por dr. Gölis pecsétjével van elzárva, s minden doboz a védbélyeggel, s kívülől ily címmel van ellátva. **K. h. concess. Univ. Speisen-Pulver des dr. Gölis Wien.**

Főszállítóhely: Béesben, Stefansplatz 6, (Zwettlthof).

Nyom. özv. Tahy R.-nál Zala-Egerszegen.

Fontos bortermelőknél!
Családi viszonyok miatt szabad kézből eladó mintegy **1000 akó** legjobb karban levő boros hordó. Bővebb értesítéssel szolgál **Hubinszky Adolf**
99. 3-2. fűszer és vaskereskedése Z.-Egerszegen.

Elért gyógyhatások, melyek a csudával határos, melyeket a Hoff János-féle maláta-gyógytápláló-präparatumok eredményeztek, amil egész Európában 400 nyilvános gyógyintézetnél több hivatalosan bizonyított.
Legkínosabb kehék, legveszedelmesebb tüdő- és gyomorbajok megletek gyógyítva az első Hoff János-féle maláta-gyógytápláló-áttal. (A meggyógyultak saját szavai.)

Hoff Jánosnak a valódi maláta gyógytápláló-präparatumok egyedüli feltalálójának és készítőjének, a legtöbb európai birtaunak udvari szallitójának, es. és kir. tanácsosnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának, a porosz és német rendek lovagjának és Hoff János-féle maláta-präparatumok egyedüli gyártójának, Béesben, Gyári helyiség: Grabenhot, Bräunerstrasse 2 sz. Iroda es gyári raktárhelyiség: Graben, Bräunerstrasse, 8 sz.

Legújabb nyilvános gyógytudósítás és köszönetnyilvánítás.

Tekintetes uram! Aprilis óta igen nagymérvű torok-gégekatarusban szenvedtem, minden, az orvosok által ajánlott szerek eredményelküliek voltak. Oly rekedt voltam, hogy egy szót sem tudtam hangosan beszélni, erős köhögési rohamban szenvedtem, semmi étvágyam sem volt, nem tudtam aludni, folyton soványodtam és eröm fogytak; vege egy helybeli lapban figyelmessé lettem az ön gyógyeredményére (torokgékatarus); habár nem vagyok barátja a lapokban való hirdetéseknek, vege mégis elhatároztam magamat és rendelést tettem önek itteni raktárában maláta kivonat-egészség söréből és maláta cukorkáiból és kinyilvánítom, hogy Isten segítségével és az ön kitűnő gyógyhatású szere által most jelentékenyen jobban érzem magamat. Sokkal jobban érzem magamat, észrevehetőleg erősbödöm, kitűnő étvágyam van, nyugodtan alszom es dolgaimat ep oly rendesen végezhetem, mint az előtt. A mindenhát Isten áldja meg tekintetes urat es sokáig éltesse a szenvedő emberiség javára. Még egyszer kifejezem legfőbb köszönetemet az ön kitűnő hatású gyógypräparatumáért. Kérem, sziveskedjek számomra küldeni ismét 58 palackkal maláta gyógyegészség söréből, 5 doboz maláta-cukrot, 10 kilo gyógyhatású csokoládét, 5 palack concentrált maláta kivonatot. —
Kitűnő tisztelettel lektelezettje
Pozsony, 1882. december 28-án **Kerner Antonia**
kapitány leánya.

Katona-kórházak főorvosainak hivatalos gyógyjelentése.

Cs. és kir. 28 számú Helyőrségi kórház Agramban, Hoff János maláta-kivonatu egészség-söre és maláta egészség-csokoládéja kitűnő hatásúnak nyilvánult lábadozó betegeknek, továbbá katarus, nehéz légzési bajban szenvedőknek legkitűnőbb erősítő és gyógyító szer. **Dr. Kaiser** törzs és kórházi orvos **Dr. Ischitz** főorvosorvos

A valódi Hoff János-féle maláta-kivonatu egészségű sör ára: 13 palack 6 fnt 06 kr., 28 palack 12 fnt 68 kr., 58 palack 25 fnt 48 kr. 13 palacktól föfelé házhoz ingyen szállítatik. Béesből szállítva: 13 palack 7 fnt 26 kr., 28 palack 14 fnt 60 kr., 58 palack 29 fnt 10 kr., negyed kilo maláta csokoládé 1. 2 fnt 40 kr., 11. 1 fnt 60 kr., 111. 1 fnt. Nagyobb megrendelésnél árleengedés. Maláta-cukor 1 doboz 60 kr. (fél és negyed doboz is kapható). 2 fnt áron alul nem küldetik. Az első, valódi hamisítatlan Hoff János-féle mell-malátaenkor kek papirban van. Vételnél csak ilyent kell kérni.
Kapható: Zala-Egerszegen Hollósy József gyógyszerertében, valamint Hubinszky Adolf és Weisz Jónás unokáicsese kereskedésében. 96. 12-3.

BARNUM KÜLÖNLEGESSÉGEI.

- 1-ső szám. **Newyorki szalonképek**, igen érdekesek és vonzóak, különböző mintákban, visit és kabinet alakban, zárt borítékban 2 fnt 10 kr. 5 drb 1 fnt 50 kr.
  2. szám. **Paris csudái**, ujdonság férfiak és nők számára, egy doboz magában foglal 6 drbot 1 fnt 40 kr., 12 drb 2 fnt.
  3. szám. **Illatos salycil, izadtság elleni talpak.** Ezen, salycil-savval és más illatos anyagokkal telített talpak, ha a csiznába betéteknek, az izadást azonnal magukba veszik. Előmozdítják a természetes kipárolgást, desinfectálólag hatnak, a kapeákat és lábakat teljesen szárazon tartják. Egy pár bármely nagyságban 62 kr.
  - Salycil fogpor**, a szájból a kellemetlen szag eltávolítására, valamint a fogkő képződésének megakadályozására 48 kr. jótállás mellett.
  4. sz. **Miragra tanár szakáll-növesztője.** Minden dicséretésnél többet mondanak a következő, saját kezűleg írt szavak: „Nagy feltűnést keltett ismerőseim között néhány hét alatt létrejött körszakállam, amelyet egyedül az ön szakáll-növesztőjének köszönök.” Magdeburg, apr. 14. 1883. Birken Gyula.
  - Tömött szakállam**, amely az ön szerének naponkinti használata folytán alig 23 nap alatt megnőtt, szépségre, finomságra felülmulja minden ismerőseimét. Nürnberg, Burgstein K. Irásbeli jótállása teljes siker iránt, az alkatrészek közlése; palackonként 1 f. 50 kr, kettős p. 2 f. 50 kr
  5. sz. **Mors astramentí Leonhárđi tanártól**, minden tintafoltot eltávolít a ruhából, valamint a papírról. Egy palack 62 kr. Ugyanaz zsírfoltok eltáv. 60 kr.
  6. sz. **Eltávolítás.** Ezen ártalmatlan szer segélyével nyom nélkül eltávolítható minden szőr a karokról vagy az arcról. Egy doboz 1 fnt 50 kr.
- Egyedül és eredetiben kapható a főraktárban **II. Rix, Béesben.**
95. 4-1